

Państwowe Muzeum na Majdanku to najstarsza w Europie instytucja muzealna upamiętniająca ofiary drugiej wojny światowej i jeden

z najbardziej znaczących pomników historii w województwie lubelskim. To także unikatowa w skali europejskiej triada miejsc pamięci związanych z historią Holocaustu. Muzeum sprawuje bowiem opiekę nad materialnymi pozostałościami trzech niemieckich obozów – obozu koncentracyjnego w Lublinie oraz obozów zagłady dla Żydów w Bełżcu i Sobiborze.

Majdanek. Baraki więźniarskie

Bełżec. Pomnik-cmentarz

Sobibór. Kopiec w miejscu masowych grobów

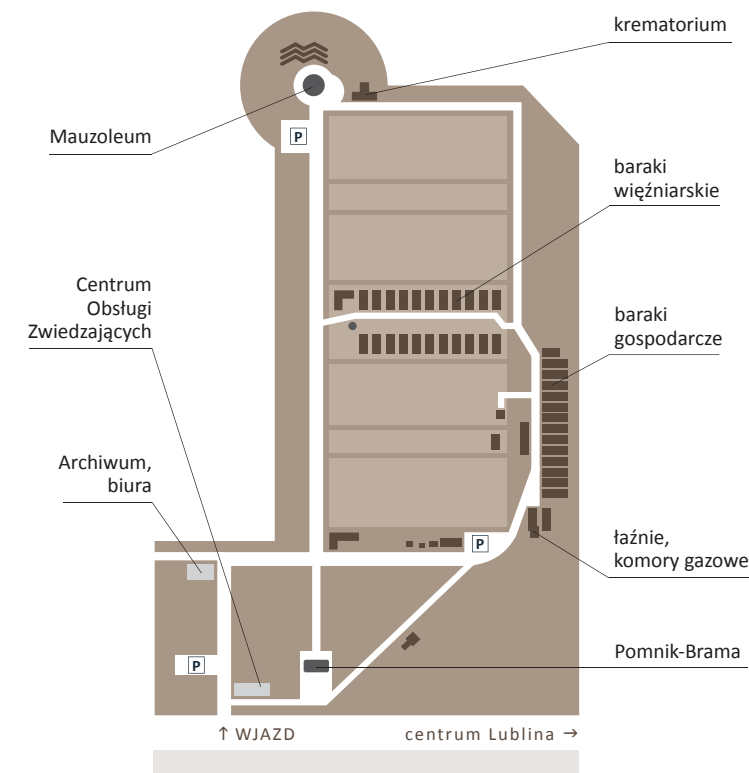
MAJDANEK

Obóz koncentracyjny w Lublinie, potocznie nazywany Majdankiem, istniał od października 1941 r. do lipca 1944 r. Pod względem liczby uwięzionych i bilansu ofiar należał do największych obozów, jakie Trzecia Rzesza założyła w Europie w latach 1933–1945. Na Majdanek deportowano ok. 150 tys. więźniów wielu narodowości, najwięcej Żydów, Polaków i Białorusinów. Z powodu głodu i chorób, a także w wyniku rozstrzeliwań i eksterminacji w komorach gazowych zginęło tutaj ok. 80 tys. osób.

Państwowe Muzeum na Majdanku powstało w 1944 r. W jego zbiorach znajduje się wiele przedmiotów i dokumentów związanych z funkcjonowaniem obozu. Do najcenniejszych archiwaliów należą księgi zgonów, dokumenty osobiste więźniów i pisanie przez nich grypsy. Historię obozu przedstawia stała wystawa urządzona w barakach poobozowych i ekspozycja plenerowa objaśniająca liczne ślady historyczne zachowane na obszarze niemal 90 hektarów. Wśród udostępnianych zwiedzającym pozostałości obozu są obiekty o ogromnym znaczeniu historycznym, niezwykle sugestywnie ukazujące totalny charakter zbrodni nazistowskich: stopy butów, komory gazowe i krematoria. W Muzeum zobaczyć można również wiele eksponatów obrazujących warunki bytowe więźniów i relikty, które są świadectwem ich walki o godność i przetrwanie.

Pamięci ofiar Majdanka poświęcona jest monumentalna kompozycja rzeźbiarsko-architektoniczna, której dominującymi elementami są Pomnik-Brama i Mauzoleum z prochami pomordowanych.

Majdanek. Fragment wystawy czasowej w baraku wystawienniczym nr 62

Muzeum znajduje się w Lublinie, 5 km od centrum miasta. Ze śródmieścia dojechać można autobusem nr 23 i trolejbusami linii 153, 156 i 158, z dworca PKP autobusem nr 28. Samochodem należy jechać w kierunku Chełma i Zamościa. Na prawo od bramy wjazdowej położony jest budynek Centrum Obsługi Zwiedzających.

Centrum jest czynne codziennie oprócz poniedziałków i dni ustawowo wolnych od pracy w godz. 9.00–17.00 (sezon letni), 9.00–16.00 (sezon zimowy). Tereny i obiekty historyczne udostępniane są codziennie w godz. 9.00–18.00 (sezon letni), 9.00–16.00 (sezon zimowy).

Wstęp jest bezpłatny. W Centrum Obsługi Zwiedzających można odpłatnie zamówić usługi przewodnickie, obejrzeć film na temat obozu i zakupić wydawnictwa muzealne.

Państwowe Muzeum na Majdanku
ul. Droga Męczenników Majdanka 67, 20-325 Lublin
tel. +48 81 710 28 33, e-mail: centrum@majdanek.eu

www.majdanek.eu

Majdanek. Baraki gospodarcze

Bełżec. Fragment upamiętnienia

Sobibór. Rampa kolejowa

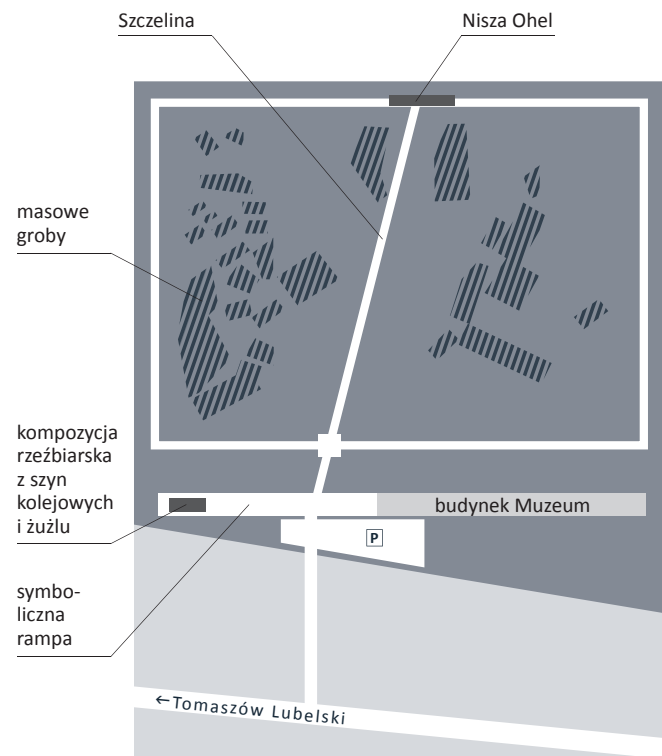
BEŁŻEC

Od marca do grudnia 1942 r. w Bełżcu działał obóz natychmiastowej zagłady dla Żydów – pierwszy tego typu ośrodek uruchomiony w ramach ludobójczej operacji zwanej „Aktion Reinhardt”, która była integralną częścią nazistowskiego planu eksterminacji Żydów europejskich. W komorach gazowych Bełżca zgładzono ponad 430 tys. żydowskich mężczyzn, kobiet i dzieci. Większość zamordowanych stanowili Żydzi polscy z dystryktu krakowskiego, galicyjskiego i lubelskiego, ale wśród ofiar byli też Żydzi czescy, galiccy, niemieccy i austriaccy. Po zakończeniu palenia ciał pomordowanych w czerwcu 1943 r. obóz został zlikwidowany. Rozbrano zabudowania i zatarto niemal wszystkie ślady zbrodni.

Muzeum – Miejsce Pamięci w Bełżcu zostało wybudowane w obecnym kształcie w 2004 r. jako oddział Państwowego Muzeum na Majdanku. W budynku muzealnym prezentowana jest stała wystawa historyczna dokumentująca historię obozu zagłady w Bełżcu na tle nazistowskiej polityki eksterminacyjnej wobec Żydów. Ekspozowane są na niej przedmioty znalezione podczas prac archeologicznych, m.in. prywatne rzeczy osób zgładzonych w obozie.

Ofiary obozu upamiętnia pomnik-cmentarz. Centralną część tworzy wzniesienie z masowymi grobami, które przecina wąska droga nazywana Szczeliną. U jej wylotu, w miejscu przypuszczalnej lokalizacji komór gazowych, znajduje się Nisza Ohel z imionami pomordowanych.

Bełżec. Fragment stałej wystawy historycznej

Muzeum – Miejsce Pamięci w Bełżcu położone jest 130 km na południowy wschód od Lublina, 8 km za Tomaszowem Lubelskim, przy drodze krajowej nr 17, niedaleko polsko-ukraińskiego przejścia granicznego w Hrebennem.

Muzeum czynne jest codziennie oprócz poniedziałków i dni ustawowo wolnych od pracy w godz. 9.00–17.00 (sezon letni), 9.00–16.00 (sezon zimowy).

Wstęp jest bezpłatny. W Muzeum można odpłatnie zamówić usługi przewodnickie i zakupić wydawnictwa muzealne.

Muzeum – Miejsce Pamięci w Bełżcu
ul. Ofiar Obozu 4, 22-670 Bełżec
tel. +48 84 665 25 10, e-mail: muzeum@belzec.eu

www.belzec.eu

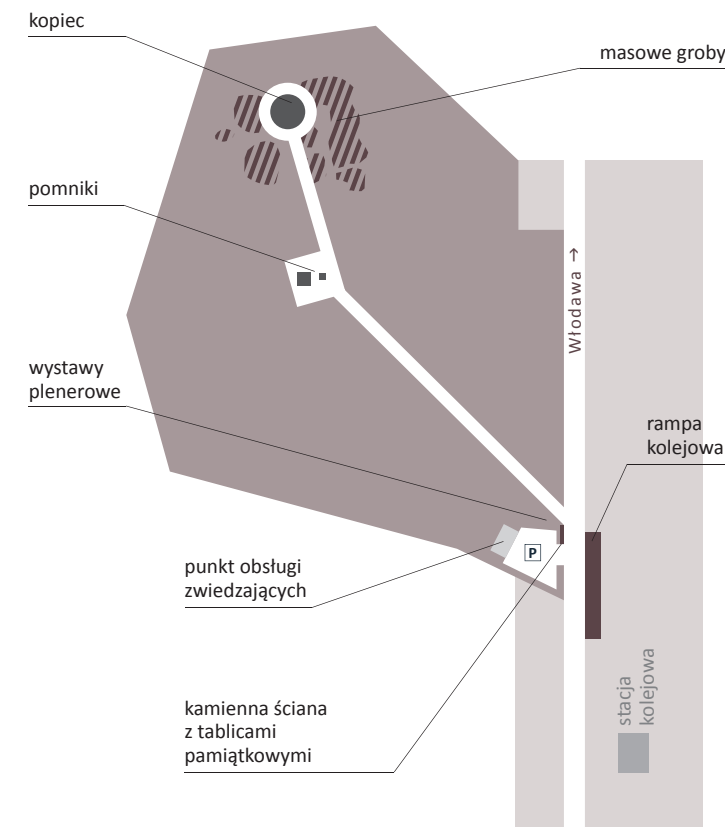
SOBIBÓR

Obóz zagłady w Sobiborze funkcjonował w strukturach „Aktion Reinhardt” od maja 1942 r. do października 1943 r. Zamordowano w nim ok. 170 tys. Żydów. Liczba ta obejmuje 70 tys. żydowskich mieszkańców Lubelszczyzny, 34 tys. Żydów z Holandii i 24 tys. ze Słowacji. Wśród ofiar byli również Żydzi czescy, francuscy, niemieccy, białoruscy. 14 października 1943 r. w obozie wybuchło powstanie, w wyniku którego część więźniów zdołała zbiec. Niedługo po tym obóz zlikwidowano, wysadzając w powietrze budynek z komorami i demontując praktycznie wszystkie zabudowania.

Muzeum Byłego Obozu Zagłady w Sobiborze jest oddziałem Państwowego Muzeum na Majdanku od 2012 r. Obejrzeć można tutaj wystawę plenerową przedstawiającą organizację i przebieg „Aktion Reinhardt” oraz ekspozycję o obozie zagłady w Sobiborze. Przy wejściu na teren byłego obozu znajduje się kamienna ściana z tablicami pamiątkowymi, a naprzeciwko – rampa kolejowa, na której zatrzymywały się pociągi z przywozonymi na zagładę rodzinami żydowskimi.

Pamięci ofiar Sobiboru poświęcone są pomniki: słup kamienny symbolizujący komory gazowe oraz rzeźba figuralna przedstawiająca kobietę z dzieckiem. W części obozu, w której palono ciała pomordowanych i zakopywano ich prochy, usypano symboliczny kopiec.

Sobibór. Ściana z tablicami pamiątkowymi

Muzeum Byłego Obozu Zagłady w Sobiborze znajduje się ok. 100 km na północny wschód od Lublina. Jadąc samochodem, we Włodawie należy kierować się na Chełm, a za miejscowością Okuninka skrócić w lewo.

Muzeum czynne jest codziennie oprócz poniedziałków i dni ustawowo wolnych od pracy w godz. 9.00–17.00 (sezon letni), 9.00–16.00 (sezon zimowy).

Wstęp jest bezpłatny. W Muzeum można odpłatnie zamówić usługi przewodnickie i zakupić wydawnictwa muzealne.

Muzeum Byłego Obozu Zagłady w Sobiborze
Stacja Kolejowa Sobibór 1, 22-200 Włodawa
tel. +48 82 571 98 67, e-mail: muzeumsobibor@wp.pl

www.sobibor-memorial.eu

